

Aan de Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegthart
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Amsterdam, 11 mei 2010

Ons kenmerk: 10-046

Onderwerp: advies over het orkestenbestel

Geachte mevrouw Van Bijsterveldt,

Met belangstelling hebben de orkestdirecties kennis genomen van het Advies van de Raad voor Cultuur *Innoveren, vitaliseren! Kompas voor een levendige symfonische traditie in Nederland*, februari 2010.

Het advies biedt veel elementen waarin wij ons kunnen vinden. We denken dan bijvoorbeeld aan adviezen en uitspraken betreffende taakverbreding, maatschappelijke verankering, innovatie van de hrm-functie en arbeidsverhoudingen en flexibilisering van de cao. Aan deze thema's wordt, zoals u weet en zoals geregeld wordt gesignaleerd in het advies, reeds uitvoering gegeven. Hierbij verruimen orkesten de kaders waarbinnen wordt gewerkt met als doel de 'nieuwe missie' structureel te kunnen inbedden in hun programma en daarmee voldoende toegerust te zijn voor de toekomst.

In het vervolgtraject willen wij graag – waar nodig in nauwe samenwerking met de wegbereiders - de te onderscheiden aanbevelingen nader uitdiepen. Echter, de bedoeling van het advies is op onderdelen onduidelijk en soms zijn analyses en voorstellen met elkaar in tegenspraak. Ook is het essentieel de financiële consequenties van de te nemen voorstellen door te rekenen; wat kosten de te onderscheiden aanbevelingen en wat gaan deze opbrengen? Het is een verkeerde aanname dat synergie altijd tot besparingen gaat leiden. Ook is de vraag wat samenwerking tastbaar moet opleveren. Ook andere aannames in het advies vragen om gedegen onderbouwing en/of onderzoek.

Wij vinden het een creatieve en stimulerende gedachte om in de toekomst te worden afgerekend op outcome in plaats van op output. Aan de uitwerking hiervan verlenen wij graag onze medewerking. Ook de in dit kader geschetste uitgangspunten zullen eerst aan gedegen onderzoek onderworpen moeten worden voordat hier een nieuwe beleidslijn op wordt gebaseerd.

De Raad focust op gebrek aan samenwerking, maar laat andere belangrijke belemmeringen daarvoor onvoldoende belicht. Samenwerking is geen doel op zich en moet steeds worden gezien op beoogd resultaat. Waar mogelijk en nodig werken orkesten samen. Het aantal thema's waarop is recent uitgebreid en zal in het licht van een nieuwe cao nog groeien.

Dat in sommige gevallen sprake is van een onvermijdelijke concurrentiepositie die samenwerking in de weg kan staan, beschouwen wij als een stimulerend gegeven. Wij vinden het profileren van individuele orkesten zinnig en gewenst. Elk orkest verkeert in een andere positie en maakt op basis van eigen analyses andere keuzes. Gezonde artistieke concurrentie is goed. Er moeten prijsafspraken gemaakt worden en je moet kunnen aangeven dat iedere euro zinvol is besteed, maar blijf de artistieke dynamiek uitdagen.

Wat betreft de cao is in het voortraject al gepleit voor landelijke variatie c.q. variatie in regelingen. Met andere woorden: het ligt in de rede toe te werken naar een raam-cao die voldoende ruimte biedt om op lokaal niveau tot maatwerk te komen ten aanzien van een flexibele inzet van medewerkers.

Wat verder gesteld wordt over arbeidsverhoudingen ligt volledig in lijn met de visie van de orkestdirecties op een zeer noodzakelijk geachte nieuwe NAPK-cao.

Wij zijn het ook eens met het advies van de Raad wat betreft het creëren van mogelijkheden om verantwoord een eigen vermogen op te kunnen bouwen en de semi-ambtenarenstatus af te schaffen. Dit laatste kan echter op geen enkele manier budgettair neutraal, niet in de laatste plaats omdat hiervoor nog geen reserveringen konden worden gemaakt.

De Raad doet diverse uitspraken over het belang van professionalisering van de hrm-functie. Alle uitspraken die op dit terrein worden gedaan zijn in overeenstemming met voorstellen die de orkesten in het kader van de cao-vernieuwing hebben gedaan en onderstrepen de inzet van de sociale partners. Verbetering van het salarisperspectief wordt in het advies onbelicht gelaten. In het overleg met de vakbonden blijkt dat in hun visie een substantiële vernieuwing van de cao alleen kans van slagen heeft, als het verbeteren van het salarisperspectief daar onderdeel van uitmaakt. Wij zijn benieuwd naar de visie van de Minister hierop.

Wij gaan er van uit dat het verschijnen van dit advies en het opvolgen daarvan door u zal worden gevolgd door een traject waarin wij samen zullen optrekken. Wij hopen en verwachten dat de wegbereiders samen met een vertegenwoordiging van de orkestdirecteuren uitvoering zullen gaan geven aan de diverse onderdelen van het advies. Wij zien daarnaast graag een centrale rol voor onze brancheorganisatie de NAPK weggelegd. Het is zaak om kwalitatief hoogwaardige wegbereiders met internationale ervaring te benoemen op een heldere taakstelling en met een helder profiel waarbij duidelijk zal moeten zijn over welke verantwoordelijkheden, bevoegdheden, etc. deze moeten beschikken. Het op te stellen profiel bespreken we graag met u.

Waar nodig zullen wij met u en in samenspraak met de commissie Muziek en muziektheater de vragen die het advies oproept beantwoorden, de onderling verschillende situaties bij orkesten daarbij betrekken en aanbevelingen vertalen in concrete acties.

Ten aanzien van de taken, ook met betrekking tot advisering over verdeling van het subsidiegeld vanaf 2013, zien wij graag een duidelijker rolverdeling tussen Raad voor Cultuur, wegbereider en visitatiecommissie.

Tot slot pleiten wij ervoor om in het beoogde traject de metadata van de visitatie als vertrekpunt te nemen – met andere woorden: de visitatie als nulmeting te beschouwen - en niet dit traject met het visitatietraject te laten samenvallen.

Resumerend kunnen we stellen dat wij op alle mogelijke manieren bereid zijn mee te werken aan door de Raad gegeven adviezen.

In afwachting van uw reactie,
Hoogachtend,
Namens de sector orkesten binnen de NAPK,

Anton Kok
voorzitter

drs. M. (Mirjam) van Dootingh
directeur NAPK